

فضائل ذي الحجة وأحكام الأضحية
(باللغة التايلاندية)

ความประเสริฐของบุลหิจญะฮ์ และบัญญัติว่าด้วยอุฎฮียะฮ์

เรียบเรียงโดย

อุซมาน อัดรีส

เผยแพร่โดย

สำนักงานความร่วมมือเพื่อเผยแพร่และสอนอิสลาม

อัล-ร็อบวะฮ์ สุ กรุงเทพมหานคร ประเทศซาอุดีอาระเบีย

:

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة

Islamic Propagation Office in Rabwah

P.O.Box 29465 RIYADH 11457 - TEL 4454900 - 4916065

FAX: 4970126 - E-Mail: rabwah@islamhouse.com

<http://www.islamhouse.com>

อนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในการอ้างอิงจากหนังสือ โดยไม่บิดเบือนหรือเปลี่ยนแปลง
เนื้อหาเดิม หากมีข้อสงสัย คำแนะนำหรือแก้ไขผิดพลาดใดๆ กรุณาติดต่อเราทาง
เว็บไซต์ : www.islamhouse.com

(5284)

ฮ.ศ.1427 - ค.ศ. 2006

สำนักงานความร่วมมือเพื่อเผยแพร่และสอนอิสลาม

อัคร-ริอวะฮะฮ์ กรุงริยาต ประเทศซาอุดีอาระเบีย

โทร. +966-1-445 4900, 491 6065

www.islamhouse.com

ศุภ. ๗. ๕๗๗. ๗๗. ๗๗๗

บทนำ

หนังสือเล่มนี้ ได้อธิบายถึงความประเสริฐของอามัลต่างๆ ในเดือนซุลหิจญะฮฺสำหรับมุสลิมทุกคนที่ปรารถนาจะปฏิบัติตามซุนนะฮฺของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลิม ไว้อย่างคร่าวๆ แต่มีรายละเอียดสมบูรณ์ในระดับหนึ่ง

พร้อมกันนี้ได้อธิบายถึงบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุกุฮียะฮฺหรือการเชือดสัตว์ قربานซึ่งเป็นซุนนะฮฺในเดือนนี้อีกเช่นเดียวกัน

ผู้จัดทำหวังว่า หนังสือเล่มนี้คงจะให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านทุกท่าน และขออภัยขอประทานเตาฟีกและบะเราะกะฮฺแต่ผู้ปฏิบัติความดีงามด้วยความอิคลาศต่อพระองค์ทุกคน อามีน

ผู้จัดทำ

ซุลหิจญะฮฺ 1427

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

1. ความประเสริฐของสิบวันแรกของเดือนสุลหิจญะฮฺ 5
2. ความประเสริฐของวันอะเราะาะพะฮฺ 7
3. ความประเสริฐของวัน นะหฺรฺ (วันอีดุลอัฎฮา) 12
4. การเชือดอฎุฮฺียะฮฺ..... 13

ศุภหิจญะฮฺ

ศุภหิจญะฮฺเป็นเดือนแห่งการอโฆาะฮฺที่ยิ่งใหญ่อีกเดือนหนึ่ง และเป็นเดือนแห่งความสมมูรณฺ์ของหลัการอิสลามข้อที่ห้า นั่นคืออโฆาะฮฺหัจญ์ ณ มหานครมักกะฮฺ

ในเดือนนี้มุสลิมจะทุ่มเทเพื่การอโฆาะฮฺในรูปแบบต่างๆ มากมาย ทั้งร่างกาย จิตใจ และทรัพย์สิน ดังนั้นอุละมาฮฺหลายท่านจึงถือว่าการอโฆาะฮฺในเดือนนี้ โดยเฉพาะในสิบวันแรกของเดือนศุภหิจญะฮฺประเสริฐกว่าการอโฆาะฮฺในวันอื่นๆ ตลอดทั้งปี

1. ความประเสริฐของสิบวันแรกของเดือนศุภหิจญะฮฺ

อับนุ อับบาส เล่าว่า ท่านรَسُولุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลิม กล่าววว่า

«ما من أيام العمل الصالح فيهن أحبُّ إلى الله منه في هذه الأيام العشر ، قالوا : ولا الجهاد في سبيل الله! قال : ولا الجهاد في سبيل الله ، إلا رجل خرج بنفسه وماله ولم يرجع من ذلك بشيء»

“ไม่มีการปฏิบัติอามัลศอลิหฺในวันใดที่อัลลอฮฺทรงชอบมากกว่าการปฏิบัติในสิบวันแรกของเดือนศุภหิจญะฮฺ” บรรดาเศาะหาบะฮฺถามขึ้นมว่า “แม้กระทั่งการญิฮาดใน

หนทางของอัลลอฮฺ (ก็ไม่สามารถเทียบเท่า) กระนั้นหรือ ?”
ท่านรศูลตอบว่า “แน่นอน แม้กระทั่งการญihadในหนทาง
ของอัลลอฮฺ (ก็ยังไม่เป็นที่ชอบของอัลลอฮฺเท่ากับการ
ปฏิบัติอามัลศอลิหฺในสิบวันแรกนี้) เว้นแต่ผู้ที่ออกญihad
ด้วยตัวเองและทรัพย์สินของเขาแล้วไม่กลับมาพร้อม
กับทรัพย์สินดังกล่าว (เพราะเสียชีวิตในสงคราม และ
ทรัพย์สินถูกตัดรูดไป) (อัล-บะคอรี 1:246, อัล-ติรมิซีย์
1:145)

«ما من عمل أزكى عند الله عز وجل، ولا أعظم
أجراً من خير يعمله في عشر الأضحى. قيل : ولا
الجهاد في سبيل الله ؟! قال: ولا الجهاد في سبيل
الله عز وجل، إلا رجل خرج بنفسه وماله فلم يرجع
من ذلك بشيء»

“ไม่มีการปฏิบัติอามัลศอลิหฺใดๆจะมีความบริสุทธิ์
(ประเสริฐ) ณ อัลลอฮฺ และมีผลบุญยิ่งใหญ่มากกว่าการ
ปฏิบัติในสิบวันแรกของเดือนซุลหิจญะฮฺ” มีคนถามขึ้นมา
ว่า “แม้กระทั่งการญihadในหนทางของอัลลอฮฺ (ก็ไม่สามารถ
เทียบเท่า) กระนั้นหรือ ?” ท่านรศูลตอบว่า
“แม้กระทั่งการญihadในหนทางของอัลลอฮฺ (ก็ยังไม่
ประเสริฐเท่ากับการปฏิบัติอามัลศอลิหฺในสิบวันแรกนี้) เว้น

แต่ผู้ที่ออกนิสาคด้วยตัวเองและทรัพย์สินของเขาแล้ว
ไม่กลับมาพร้อมกับทรัพย์สินดังกล่าว (เพราะเสียชีวิตใน
สงคราม และทรัพย์สินถูกศัตรูยึดไป) (ฮัด-คาริมีย 1:358
ด้วยสายรายงานที่หะสัน, อิรวาอูล เฆาะลีด 3:398)

อิบนุ เฆาะญ์บกล่าวว่ “หะดีษข้างต้นบ่งบอกว่าการปฏิบัติอามัล
ในวันดังกล่าวเป็นที่ชื่นชอบต่ออัลลอฮ์มากกว่าการปฏิบัติอามัลในวัน
อื่นๆ โดยปราศจากข้อยกเว้นใดๆ และในเมื่อการปฏิบัติอามัลในวัน
ดังกล่าวเป็นที่ชื่นชอบต่ออัลลอฮ์มากกว่าวันอื่นๆ ดังนั้นการปฏิบัติอามัล
ในวันดังกล่าวจึงเป็นสิ่งที่ประเสริฐกว่าการปฏิบัติอามัลในวันอื่นๆ”
(ลัฎออิฟ อัล-มะอาริฟ, หน้า 471)

อิบนุ เฆาะญ์ร อัล-อัศเกาะลานีย์ กล่าวว่า “เหตุผลหนึ่งที่ทำให้สิบ
วันแรกของเดือนซุลหิจญะฮ์เต็มด้วยความประเสริฐเพราะในวันดังกล่าว
เป็นวันที่มาบรรจบของอิบาตะสุหลักต่างๆ นั่นคือเศาะลาต ศิยาม เศาะ
ดะเกาะฮ์และหัจญ์ ซึ่งทั้งหมดนั้นไม่มีในวันอื่นจากสิบวันแรกของเดือน
ซุลหิจญะฮ์” (ฟัตหุลบารีย์ 2:460)

2. ความประเสริฐของวันอะเราะเราะฮ์

วันอะเราะเราะฮ์คือวันที่ 9 ของเดือนซุลหิจญะฮ์ ซึ่งเป็นวันที่
บรรดาหุญาญ์ต่างรวมตัวกัน ณ ทุ่งอะเราะเราะฮ์ ซึ่งเป็นวันที่ประเสริฐ
ที่สุดของปี เพราะความประเสริฐอันมากมายในวันนั้น อาทิเช่น

2.1 เป็นวันที่อัลลอฮ์ทรงปลดปล่อยบ่าวของพระองค์จากไฟนรกมากที่สุด ท่านหญิงอาอิชะฮฺ เล่าว่า ท่านรَسُول ค็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิอะสَّلَام กล่าวว่

« ما من يوم أكثر من أن يعتق الله فيه عبدا من

النار من يوم عرفة...»

“ไม่มีวันใดที่อัลลอฮ์ได้ทรงลู่กะโทษแก่บ่าวของพระองค์จากไฟนรกมากกว่าในวันอะเราะะพะฮฺ” (มุสลิม : 1348)

อัน-นะวะะวีย์ ได้อธิบายว่า “หะดีษนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความประเสริฐของวันอะเราะะพะฮฺ” (ซัรหุ เศาะฮี้หุ มุสลิม 9:117)

2.2 เป็นวันที่อัลลอฮ์ทรงทำให้ศาสนาอิสลามสมบูรณ์ ท่านอุมัร บิน อัล-ค็อตฏอบ เล่าว่า “ชาวยิวคนหนึ่งได้กล่าวแก่ท่านว่า “โอ้ท่านอะมีรุลมุอ์มินีน มีอายะฮฺหนึ่งในคัมภีร์ของพวกท่าน ซึ่งพวกท่านอ่านมันอยู่เป็นประจำ ถ้าอายะฮฺนั้นได้ถูกประทานลงมาแก่พวกเราชาวยิว เราขอมยี้ดวันนั้นเป็นวันอีดของเราอย่างแน่นอน” อุมัรจึงถามว่า “อายะฮฺไหนหรือ?” เขาตอบว่า

﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ

نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ (المائدة: 3)

“วันนี้ข้าได้ให้สมบูรณ์แก่พวกเจ้าแล้ว ซึ่งศาสนาของพวกเจ้าและข้าได้ให้ครบถ้วนแก่พวกเจ้าแล้ว ซึ่งความกรุณา

เมตตาของข้า และข้าได้เลือกอิสลามให้เป็นศาสนาแก่พวก

เจ้าแล้ว” (อัล-มาอิดะฮฺ : 3)

ท่าน อุมัร กล่าวตอบว่า “แท้จริงพวกเราทราบดีถึงวันนั้นและสถานที่ที่อายะฮฺนี้ถูกประทานแก่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ซึ่งขณะนั้นท่านกำลังยืนอยู่ที่ทุ่งอะเราะะอะฮฺในวันศุกร์” (อัล-บุคอรียฺ : 45, มุสลิม : 3017)

2.3 เป็นวันอีดสำหรับหญิงญาญ์ที่อยู่ ณ ทุ่งอะเราะะอะฮฺ

ท่านอูกบะฮฺ บิน อามิร เล่าว่า ท่านรَسُولุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

«يوم عرفة ويوم النحر وأيام التشريق عيدنا أهل

الإسلام، وهي أيام أكل وشرب»

“วันอะเราะะอะฮฺ วันเชือด และวันตฺชรีก เป็นวันอีดของพวกเขาชาวอิสลาม มันเป็นวันแห่งการดื่มและกิน” (อะหมัด 4:152, อัล-ติรมิซียฺ : 773, เศาะฮี้หฺ สุนัน อัล-ติรมิซียฺ : 620)

อิบнул กิอัยยิม กล่าวว่า “วันอะเราะะอะฮฺเป็นวันอีดสำหรับชาวอะเราะะอะฮฺ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการมักรูฮฺ (ไม่ชอบ) ให้ถือศีลอดสำหรับผู้ที่ยังกำลังประกอบพิธีหัจญ์) อยู่ ณ ทุ่งอะเราะะอะฮฺ” (ชาดุคมะอาด 1:61)

2.4 เป็นวันที่การถือศีลอดในวันนั้นจะได้รับการลบล้างบาปถึงสองปี อนุ เกาะตาตะฮฺ เล่าว่า ท่านรَسُول ศ็อลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ถูกถามเกี่ยวกับการถือศีลอดในวันอะเราะซะฮฺ ดั่งนั้นท่านจึงตอบว่า

«صيام يوم عرفة، أحسب على الله أن يكفر السنة

«التي قبله، والسنة التي بعده»

“การศิยาม(การถือศีลอด)ในวันอะเราะซะฮฺ ฉันคาดหวังว่าอัลลอฮฺจะทรงลบล้างบาปของหนึ่งปีที่ผ่านมา และหนึ่งปีที่จะมาถึง” (มุสลิม : 1162)

อิมาม อัน-นะวะวียกกล่าวว่า “หมายความว่า (จะลบล้าง) บาปของผู้ที่ถือศีลอดในสองปี บรรดาอุละมาอ์กล่าวว่า บาปที่หมายถึงในที่นี้คือบาปเล็ก...และถ้าไม่ใช่บาปเล็กก็หวังว่าจะได้รับการลดโทษจากบาปใหญ่ให้เบาลง และหากว่าเขาไม่มีบาปเล็กอยู่เลย เขาก็จะได้รับการยกสถานะให้สูงขึ้น” (ซัรหฺ เศาะฮี้หฺ มุสลิม 5:50-51)

อิมาม อัล-มาวัรดียกกล่าวว่า “สำหรับการลบล้างบาปนั้นสามารถตีความหมายได้สองอย่าง คือ

1. หมายถึงการอภัยโทษจากบาปที่ทำมา
2. หมายถึงการยับยั้งหรือป้องกันไม่ให้เกิดบาป

ด้วยเหตุนี้ บรรดาอุละมาอ์จึงมีมติเห็นพ้องกันว่าเป็นการสุนัตสำหรับผู้ที่ไม่ได้ประกอบอิบาตะฮฺหฺญูให้ทำการศิยามในวันนี้” (ดู อัล-มััจญ์มูฮฺ ของอัน-นะวะวียก 6:349)

2.5 เป็นวันแห่งการขออุมมัตที่ประเสริฐที่สุด ท่าน อับดุลลอฮฺ บิน อุมร์ เล่าว่า ท่านรَسُول คืออลลัลดลลอฮฺอะลัยฮิอะสَّلَام กล่าว ว่า

«خير الدعاء دعاء يوم عرفة، وخير ما قلت أنا والنبيون من قبلي: لا إله إلا الله وحده لا شريك له،

له الملك، وله الحمد، وهو على كل شيء قدير»

“ดุอาอ์ที่ประเสริฐที่สุดคือดุอาอ์ในวันอะเราะะฮะฮะฮะ และบทดุอาอ์ที่ประเสริฐที่สุดที่ฉันและบรรดานบีก่อนหน้าฉันกล่าว (ในวันนั้น) คือ

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

ความว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว โดยปราศจากการตั้งภาคีใดๆ พร้อมพระองค์ การปกครองดูแลเป็นของพระองค์ และมวลการสรรเสริญก็เป็นของพระองค์ และพระองค์ทรงปรีชาสามารถเหนือทุกๆ สิ่ง” (อิมาม มาลิก : 422 ด้วยสายรายงานที่มُرْسَل, อัศ-ติรมิซีย : 3585, เศาะฮี้หฺ สุนัน อัศ-ติรมิซีย : 2837)

อิบน์ อับดิลบَّر กล่าวว่ “หะดีษนี้ให้บทเรียนว่า การขออุมมัตในวันอะเราะะฮะฮะฮะเป็นสิ่งทีประเสริฐกว่าการขออุมมัตในวันอื่นๆ และในหะดีษนี้ยังบ่งชี้ถึงความประเสริฐของวันอะเราะะฮะฮะฮะกว่าวันอื่นๆอีกด้วย

...และเช่นเดียวกันนั้นแหละดิษนี้เป็นหลักฐานที่บ่งบอกว่าการขออูฮาอีในวันอะเราะาะพะฮุโดยรวมแล้วจะถูกตอบรับทั้งหมด” (อัด-ตัมฮีด 6:41)

3. ความประเสริฐของวัน อัน-นะหฺรฺ (วันอิฎลอฎฺฮา)

วันอัน-นะหฺรฺ หมายถึงวันที่หุญาจญ์เชือดสัตว์ในกระบวนการขั้นตอนของการทำหัจญ์ ซึ่งก็คือวันอิฎลอฎฺฮา เป็นวันที่ถัดจากวันอะเราะาะพะฮุนั่นเอง

อับดุลลอฮฺ บิน กุรฏ์ อับ-ซะมาลียฺ เล่าว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

«إن أعظم الأيام عند الله تعالى يوم النحر ثم يوم
القرّ»

“แท้จริง วันที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ณ อัลลอฮฺในบรรดาวันต่างๆ คือวันนะหฺรฺ หลังจากนั้นก็คือวันกัอฺรฺ (วันที่พักอยู่กับที่ หมายถึงวันที่บรรดาหุญาจญ์พักอยู่ที่ทุ่งมีนาในวันที่ 11-13 หลังจากวันนะหฺรฺ)” (อะหมัด 4:1350, ออบู ดาวูด : 1765)

อิบนุ ตัยมียะฮฺกล่าวว่า “วันแห่งปีที่ประเสริฐที่สุดคือวันอัน-นะหฺรฺ และบางท่านกล่าวว่า วันที่ประเสริฐที่สุดคือวันอะเราะาะพะฮุ แต่ทัศนะแรกคือทัศนะที่ถูกต้อง เพราะในวันนั้นจะเป็นวันแห่งการรวมอิบาดะฮฺอามัลหัจญ์ต่างๆ ที่ไม่มีปฏิบัติในวันอื่นๆ เช่นการพักที่ทุ่งมุซตะลีพะฮุ การขว้างเสาหินอะเกาะบะฮฺเพียงเสาเดียว การเชือดนะหฺรฺ

(เชือดสัตว์) การโกนศีรษะ และการถวายวาฬอิฟาถวาย... (มัจญ์มูอฺ อัล-พะตาวีรีย 25:288)

อิบnul ก้อยยิม กล่าวว่า “ตั้งแต่วันที่ประเสริฐที่สุด ณ อัลลฮอฮฺ คือวันนะหฺรุ เพราะเป็นวันหัจญ์ใหญ่ (อัล-หัจญ์ อัล-อักบร)” (ซาดุล มะอาด 1:54)

4. การเชือดอุฏฮียะฮฺ

4.1 ความหมายของอุฏฮียะฮฺ

อุฏฮียะฮฺ หมายถึง ชื่อของสัตว์เลี้ยงบางประเภทที่ถูกเชือดในวัน อีดอัลฆาและวันตัซริก (วันที่ 11-13 เดือนซุลหิจญะฮฺ) เพื่อหวังความ ใกล้เคียงต่อเอกองค์อัลลฮอฮฺ (มุซนี อัล-มุหฺตัจญ์ 6:122, อัล-อิกนาฮฺ 2:277)

4.2 ข้อกำหนดทางศาสนา

อุละมาอ์มีทัศนะที่แตกต่างกันเกี่ยวกับหุก่มของการเชือด อุฏฮียะฮฺ แต่ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นสุนัตมุอักกะดะฮฺ (สุนัตที่เน้นและ สันับสนุนให้ทำ) สำหรับผู้ที่มีความสามารถและไม่ใช่วาญิบ ดังนั้น สำหรับผู้ที่มีความสามารถจึงส่งเสริมให้เชือดอุฏฮียะฮฺทุกปี เพื่อออกจาก พิสัยของการคิลาฟที่ว่าวาญิบสำหรับผู้ที่มีความสามารถ (อัล-มัจญ์มูอฺ 8:385, อัล-มุซนี 9:435, อัล-หาวีรีย 15:71, อัล-บะดาอีย 4:192-193, บิดายะฮฺ อัล-มุจญ์ตะฮิด 1:348) เพราะตามรายงานหะดีษระบุว่า ตลอด

ระยะเวลา 10 ปีที่ท่านรูด คือลัลลอลอฮุอะลัฮฺวะสัลลัม ฟ่านักอยู่ที่มะดีนะฮฺ ท่านจะทำการเชือด อุกุฮิยะฮฺทุกปี และไม่เคยละทิ้งมันเลย แม้แต่ปีเดียว

4.3 หิกมะฮฺ (เหตุผลทางปัญญา)

1. เพื่อแสดงถึงความใกล้ชิดต่อเอกองค์อัลลอฮฺ
2. เพื่อเป็นการฟื้นฟูแบบฉบับของท่านนบีอิบรอฮีม อะลัฮฺอิสลาม
3. เพื่อแสดงออกถึงความใจกว้าง เชื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว เพื่อนบ้าน และบรรดาผู้ขัดสนในวันอีดี
4. เพื่อแสดงถึงการขอบคุณต่อความโปรดปรานและริชกีอันเปี่ยมล้นของอัลลอฮฺ

4.4 ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ประสงค์จะเชือดอุกุฮิยะฮฺ

เมื่อย่างเข้าเดือนซุลหิจญะฮฺ (ตั้งแต่วันที่ 1-10) ไม่นอนุญาตให้ผู้ที่มีความประสงค์จะเชือดอุกุฮิยะฮฺทำการตัดหรือโกนผม ขนรักแร้ ขนลับ และตัดเล็บ ท่านหญิงอุมมุ สะละมะฮฺ เล่าว่า ท่านนบี คือลัลลอลอฮุอะลัฮฺวะสัลลัม กล่าวว่า

«إذا دخلت العشر، وأراد أحدكم أن يضحى فلا
يمس من شعره وبشره شيئاً»

“เมื่ออย่างเข้าสิบวัน(แรกของเดือนซุลหิจญะฮฺ) และใครคนใดคนหนึ่งในกลุ่มพวกท่านประสงค์ที่จะเชือดอฎุฮียะฮฺ ดังนั้น เขาจะอย่าแตะต้อง (ตัดหรือโกน) ส่วนใด ๆ ของเส้นผมหรือขนของเขาแต่อย่างใด” (มุสลิม, ซัรหุ เศาะฮี้หฺ มุสลิม 4:119)

และในอีกรายงานหนึ่งระบุว่า

«من كان له ذبح يذبحه فإذا أهلَّ هلالَ ذي الحجة فلا يأخذ من شعره وأظفاره شيئاً حتى يضحى»
“ผู้ใดที่มีสัตว์ (ที่เตรียมไว้) สำหรับเชือดอฎุฮียะฮฺ ดังนั้นเมื่อเข้าเดือนซุลหิจญะฮฺ เขาก็จะอย่าตัดเอาส่วนใดส่วนหนึ่งจากผมของเขา และเล็บของเขาจนกว่าเขาจะเชือดอฎุฮียะฮฺเสร็จ” (มุสลิม 4:120)

4.5 เวลาสำหรับเชือดอฎุฮียะฮฺ

การเชือดอฎุฮียะฮฺจะเริ่มตั้งแต่วันที่หลังจากเสร็จละหมาดฮัจญ์และสิ้นสุดลงหลังจากดวงอาทิตย์ตกในเย็นวันที่สิบสามของเดือนซุลหิจญะฮฺเท่านั้น อนัส เล่าว่า ท่านรَسُول คืออลลัฮฺจะอูอะลียอะฮฺจะฮัลลัม กล่าวว่

«من ذبح قبل الصلاة فإنما يذبح لنفسه، ومن ذبح بعد الصلاة فقد تم نسكه وأصاب سنة المسلمين»

“ผู้ใดที่ทำการเชือดก่อนละหมาดแท้จริงมันเป็นการเชือด
สำหรับตัวเขาเอง และผู้ใดที่ทำการเชือดหลังละหมาด
แท้จริงเขาได้ทำให้อิบาตะของเขาสมบูรณ์และถูกต้อง
ตามสุนนะฮฺของชนมุสลิมทั้งหลาย” (อัล-บุคอรี 1:243)

ญุนดูบ บิน สุฟยาน เล่าว่า ฉันได้ร่วมละหมาดอีดุลอัฎฮากับ
ท่านรสุลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม และท่านได้กล่าวว่า

«من كان ذبح أضحيته قبل أن يصلي أو نصلي
فليذبح مكانها أخرى، ومن كان لم يذبح فليذبح
باسم الله»

“ผู้ใดได้เชือดสัตว์อุฎฮียะฮฺของเขาก่อนที่จะจะละหมาด
หรือก่อนที่จะเราจะละหมาด ดังนั้นเขาจงเชือดตัวอื่นแทนตัว
นั้น และผู้ใดที่ยังไม่ได้เชือด ดังนั้นเขาจงเชือดด้วยพระนาม
ของอัลลอฮฺ” (มุสลิม 6:74)

ญุเบร บิน มุฏอิม เล่าว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม
กล่าวว่า

«كل فجاج مكة منحر، وكل أيام التشريق ذبح»
“ทุกๆ ซอกของมกกะฮฺคือสถานที่สำหรับเชือดสัตว์ และ
ทุกๆ วันตัจรีก(วันที่ 11-13) คือวันแห่งการเชือด” (บันทึก
โดย อะหมัด 4:8, อัล-บัยฮะกีษ 5:295)

อิมาม อัล-ซาฟิฮ์กล่าวว่า “เมื่อตะวันลับฟ้าในวันสุดท้ายของวันศุกร์ หลังจากนั้นหากผู้ใดเชือดอฎุฮียะฮ์อีกการเชือดนั้นถือว่าเป็นโมฆะ” (อัล-อุมม์ 2:222)

4.6 เงื่อนไขของสัตว์อฎุฮียะฮ์

1. อูฐ ที่มีอายุครบห้าปีบริบูรณ์และย่างเข้าปีที่หก
2. วัว และแพะ ที่มีอายุครบสองปีบริบูรณ์ และย่างเข้าปีที่สาม
3. แกะ ที่มีอายุครบหนึ่งปีบริบูรณ์และย่างเข้าปีที่สอง หรือหลังจากที่มีการเปลี่ยนฟันใหม่ ถึงแม้ว่าอายุยังไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์ก็ตาม (ดู อัล-มััจญ์มูฮฺ 8:293)

และต้องเป็นสัตว์เลี้ยงที่มีอวัยวะทุกส่วนครบสมบูรณ์และไม่มีตำหนิที่ชัดเจน จนกระทบต่อเนื้อของสัตว์ หรือดูแล้วน่ารังเกียจ

อัล-บัยรอกฮ์ บิน อาชิบ เล่าว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าววา

«أربع لا تجوز في الأضاحي : العوراء البين عورها،

والمريضة البين مرضها، والعرجاء البين عرجها،

والكسيرا التي لا تنقي»

“มีสัตว์สี่ประเภทที่ไม่อนุญาตสำหรับการอฎุฮียะฮ์ นั่นคือ สัตว์ที่ตาบอดข้างที่เห็นชัด สัตว์ที่ป่วยอย่างเห็นได้ชัด สัตว์ที่ขาพิการอย่างเห็นได้ชัด และสัตว์ที่ผอมแห้งจนไม่

สามารถลุกขึ้นเดินได้” (อับดู ดาอูด ในอาณูลมะอฺบุด 7:357-358, อัล-ติรมิซียฺ ในตุหฺฟะตุล อะหฺวะซียฺ 5:67)

4.7 วิธีการเชือด

1. ต้องครอบครองสัตว์สำหรับเชือด (หนึ่งตัวหรือหนึ่งส่วน)
2. นิยัตหรือตั้งเจตนาเพื่อทำการเชือดอฎฺฮียะฮฺ
3. เชือดด้วยตัวเองหรือให้ผู้อื่นเชือดแทน
4. ปฏิบัติตามระเบียบการเชือด คือ
 - 4.1 ลับมีดให้คมกริบ
 - 4.2 กล่าวบิสมิลลาฮฺและตักบิร (บิสมิลลาฮฺ อัลลอฮฺ อักบร)
 - 4.3 กล่าวเศาะละวาตุนบี (ตามทัศนะของอิมามอัซ-ซาฟิอียฺ)
 - 4.4 กล่าวดูอาฮฺ

بِسْمِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنْ مُحَمَّدٍ ، وَآلِ مُحَمَّدٍ ،
وَمِنْ أُمَّةِ مُحَمَّدٍ

“บิสมิลลาฮฺ อัลลอฮฺมุหมมะ ตะก็อบบัล มิน มุหัมมัด วะ
อาลี มุหัมมัด วะมินอุมมะติ มุหัมมัด” (มุสลิม ใน ซัรหฺ
อัน-นะวะวี 4:106)

ความว่า ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ โอ้พระผู้อภิบาลของ
ข้า ได้โปรดรับ (การรักดี) จาก มุหัมมัด และครอบครัว
ของมุหัมมัด และประชาชาติของมุหัมมัด

4.5 หนีไปทางกิปดัตทั้งสัตว์เชือดและผู้เชือด

4.6 ทำให้สัตว์เชือดนอนตะแคงซ้าย

4.7 ทำการเชือดที่สนามละหมาดหรือมุศ็อลลา (อัล-
มัจญ์มูฮ์ 8:408, อัล-บะดาอิฮ์ 4:221, อัล-มุฆนีย์
9:456-457, กัซซาฟุลเกาะนาฮ์ 3:8)

4.8 การใช้ประโยชน์จากเนื้ออฎูหียะฮ์

1. การใช้ประโยชน์จากเนื้ออฎูหียะฮ์ที่เป็นสุนัต

ส่งเสริมให้ผู้ทำการเชือดแบ่งเนื้อออกเป็นสองส่วน ส่วนหนึ่ง
สำหรับครอบครัว ส่วนหนึ่งสำหรับบริจาคแก่บรรดาคนจนและผู้ขัดสน
และอนุญาตให้บริจาคแก่บรรดามุสลิมที่ร่ำรวย และอนุญาตให้เก็บตุนไว้
อัลลอฮ์ได้ตรัสว่า

﴿فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعَمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ﴾ (الحج : 36)

“ดังนั้น พวกเจ้าก็จงบริโภคส่วนหนึ่งของมัน และจงให้ทาน
อาหารแก่คนที่ไม่เอ่ยขอ และคนที่เอ่ยขอ” (อัล-หัจญ์ : 36)

﴿فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِعُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ﴾ (الحج :

(๒๘

“ดังนั้น พวกเจ้าก็จงบริโภคส่วนหนึ่งของมัน และจงให้ทาน
อาหารแก่ผู้ที่ยากจนขัดสน” (อัล-หัจญ์ : 28)

2. การใช้ประโยชน์จากเนื้ออฎูหิยะฮฺที่เป็นวาญิบ (การ เชือดเพราะนะซัรหรือบนบาน)

มัซฮับหะนะฟีฮฺ ซาฟีอียฺ และทัศนะหนึ่งของมัซฮับหันบะลียฺ ถือ
ว่าไม่อนุญาตให้เจ้าของผู้บนบานหรือนะซัรรับประทานจากเนื้ออฎูหิยะฮฺ
ที่ทำกรบนบานดังกล่าว เพราะการนะซัรเป็นสิ่งที่วาญิบและจำเป็นต้อง
บริจาคเป็นทานให้หมดแก่ผู้ยากจน และถ้านำมารับประทานแม้เพียงนิด
เดียวก็จำเป็นต้องถูกปรับด้วยการหาเนื้ออื่นมาเชือดแทนที่ (อัล-มััจญ์มูฮฺ
8:417, มุขนี อัล-มุหฺตาจญ์ 6:134, ตับยีน อัล-หะกออิก 6:8, อัล-มุขนีฮฺ
9:475) วัลลอฮุอะอูลัม

3. ให้ชาวซิมมีฮฺ(ผู้ไม่ใช่มุสลิม)รับประทานเนื้ออฎูหิยะฮฺ

อิมามอัน-นะวะวีฮฺอ้างคำพูดของอิบนุล มุนซิรว่า “บรรดา
อุลละมาฮฺมีทัศนะที่ขัดแย้งกันเกี่ยวกับการให้รับประทานอาหารแก่บรรดา
ผู้ขัดสนในหมู่มุซิมมีฮฺ โดยที่อัล-หะสัน อัล-บัศรีฮฺ, อับู หะนีฟะฮฺ และอับู
เซาะรี ระบุว่าอนุญาต ส่วนอิมามมาลิกกล่าวว่า ให้ทานแก่คนอื่นจากพวก
เขาเป็นที่น่าพอใจแก่แรกๆ และท่านยังไม่ชอบที่จะให้มอบหนังสัตว์

หรือเนื้ออูฐหิยะฮุแก่ชาวนัสรอญี เช่นเดียวกับอัล-ลัยษที่ไมชอบให้
กระทำเช่นนั้นเหมือนกัน ท่านกล่าวว่า ถ้าได้ต้มเนื้ออูฐแล้วก็ไม่เป็นไรที่
จะเรียกชิมมีย์มาทานร่วมกับชาวมุสลิม”

หลังจากนั้น อิมาม อัน-นะวะวีย์กล่าวว่า “ตามมัซฮับ อัล-ชาฟี
อีย์ อนุญาตให้พวกเขารับประทานจากเนื้ออูฐหิยะฮุที่เป็นสุนัต แต่ไม่
อนุญาตให้รับประทานจากเนื้ออูฐหิยะฮุที่เป็นวาญิบ” (อัล-มััจญ์มูฮ
8:425)

อิบน์ กุตามะฮ์กล่าวว่า “อนุญาตให้ชาวกาฟิรผู้ปฏิเสธศรัทธา
รับประทานอาหารจากเนื้ออูฐหิยะฮุ นี่เป็นทัศนะของอัล-หะสัน, และอบู
เซาร์... เพราะมันเป็นอาหารที่เขามีสิทธิที่จะทาน ดังนั้นจึงอนุญาตให้ชาว
ชิมมีย์รับประทานเช่นเดียวกับอาหารทั่วไป และเนื่องจากว่ามันเป็นการ
จ่ายทานที่สุนัต ดังนั้นจึงอนุญาตให้ชิมมีย์และเชลยรับประทานได้
เช่นเดียวกับการจ่ายทานสุนัตอื่นๆ” (อัล-มุฆนีย์ 9:450)

4. ค่าจ้างสำหรับผู้ฆ่าแพะและเนื้ออูฐหิยะฮุ

คุละมาฮ์ส่วนใหญ่ระบุว่าไม่อนุญาตให้นำเนื้ออูฐหิยะฮุเป็น
ค่าจ้างแก่ผู้เชือดและผู้ฆ่าแพะและเนื้ออูฐหิยะฮุ เพราะมีรายงานจากอะลี
บิน อบี ฏอลิบ เล่าว่า “ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้สั่งให้ฉัน
จัดการเกี่ยวกับอูฐอูฐหิยะฮุของท่าน และสั่งให้ฉันนำเนื้อและหนังของ
มันบริจาคทาน และห้ามไม่ให้ฉันนำ (เนื้อและชิ้นส่วนใดๆของมัน) มอบ

(เป็นค่าตอบแทน) แก่ช่างชำแหละเนื้อแม่แต่น้อย” (อัล-บุคอรีห์ 4:303, มุสลิม 3:435)

ส่วนกรณีที่ช่างชำแหละเนื้อเป็นคนจนหรือมิตรสหาย ก็อนุญาตให้มอบเนื้ออุฎฮียะฮ์แก่พวกเขาได้ในฐานะของคนจน หรือเป็นการสะดิยะฮ์ ไม่ใช่ค่าจ้าง ส่วนค่าตอบแทนหรือค่าจ้าง เจ้าของอุฎฮียะฮ์จำเป็นต้องหาทรัพย์สินส่วนอื่นให้แทน (อัล-มุฆนีย์ 9:450, ซัรหุสสุนนะฮ์ 7:188)

5. การขายเนื้ออุฎฮียะฮ์และนำหนังของมันมาใช้ประโยชน์

ทัศนะของมัซฮับ มาลิกีย์ ซาฟิอี และหันบะลีย์ ระบุว่า ไม่อนุญาตให้นำเนื้อหรือหนังของสัตว์อุฎฮียะฮ์ หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของมันไปขาย ไม่ว่าจะเป็นอุฎฮียะฮ์วาญิบหรืออุฎฮียะฮ์สุนัตก็ตาม (อัล-ชะเคีเราะฮ์ 4:156, อัล-มัจญ์มูฮ์ 8:419-420, อัล-มุฆนีย์ 9/450)

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า

«من باع جلد أضحيتَه فلا أضحية له»

“ผู้ใดขายหนังสัตว์อุฎฮียะฮ์ของเขา ดังนั้นเขาจะไม่ได้ผลบุญจากการอุฎฮียะฮ์นั้น” (สุนัน อัล-บัยฮะกีฮ์ 9/294, เศาะฮี้หฺ อัล-ญามิอุ อัล-เศาะฮีร 2:1055)

บทส่งท้าย

เดือนซุลหิจญะฮฺมีความยิ่งใหญ่ของวันต่างๆ อย่างมากมาย และจะเวียนมาเพียงปีละครั้งเท่านั้น จึงไม่ควรอย่างยิ่งสำหรับมุสลิมที่จะเพิกเฉยและไม่ใส่ใจต่อการปฏิบัติอามัลต่างๆ ในสิบวันแรกของเดือนนี้ โดยเฉพาะการถือศีลอดในวันอะเราะาะฮฺะฮฺ ทั้งนี้ หากเป็นไปได้ควรมีการเตรียมตัวและวางแผนไว้ล่วงหน้าเพื่อให้สามารถปฏิบัติอามัลที่ประเสริฐ เช่นการเชือดอฎุฮฺยะฮฺได้ เพราะเป็นการเชิดชูและฟื้นฟูสัญลักษณ์ของศาสนาอิสลามที่สำคัญยิ่ง และเป็นการฝึกฝนให้มุสลิมเสียสละและใช้จ่ายในหนทางของอัลลอฮฺอย่างน้อยเพียงแคปีละครั้งเท่านั้น วัลลอฮฺอะอุม

وصلى الله على نبينا محمد وعلى آله وصحبه وسلم